

Vrednost denarja se od zadnjega tedna ni izpremenila.

Nov velik kramarski, konjski ter živinski sejem se vrši dne 30. oktobra vsakega leta, odnosno na naslednji delavnik, ako pade določeni dan na nedeljo, na Studencu pri Krškem. Vabijo se kupci in prodajalci, da se omenjenega sejma v čim večjem številu udeležijo!

Živinorejska zadruga za Slovenske gorice pri Sv. Lenartu v Slov. g. si bo nabavila iz Nemčije 25 plemenskih prašičkov, nekaj merjascev in nekaj svinjic. Naprosila je že za carine prosti uvoz. Kdor želi priti do dobrega svinjskega plemena in hoče imeti dobičkanosno pasmo, naj se prijavi pri tajništvu zadruga.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 19. oktobra 1928 je bilo pripeljanih 344 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 90 do 125 Din, 7 do 9 tednov stari 225 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 360 do 450 Din, 5 do 7 mesecev stari 450 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 269 svinj.

*

Gospodarska slika Slovenije.

Zadružništvo na Slovenskem.

Zadružništvo je na Slovenskem glavna gospodarska opora delovnega ljudstva. Prav je, da bi bilo še več smisla zanj. Posebno zaradi tega je zadružništvo tako važno, ker je to — samopomoč in le samopomoč je prava pomoč, kakor pravi pregovor: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

Najmočnejše je denarno zadružništvo in šteje samo v naši Zadružni zvezi 290 organiziranih hranilnic in posojilnic. Nabavnih in konsumnih zadrug smo imeli 58, mlekarskih 33, kmetijsko strojnih 25, živinorejskih 26, elektro strojnih 20, stavbinskih 12, obrtnih 23, vinarskih 5 in raznih drugih 17. Danes se bomo na kratko ozrli na naše denarne zavode, na posojilnice in hranilnice iz cele Slovenije.

Koliko imamo denarja v naših hranilnicah?

154 zadrug ima le do pol milijona dinarjev vlog. To so posebno male rajfajzovke po kmetih. To je zelo veselo znamenje, ker te male posojilnice so največje pospeševaljice hranjevanja in tudi nudijo prvo priložnost, da se dobi malo, kratkoročno posojilo na nizke obresti. Skupaj pa imajo te hranilnice 36,600.000 Din vlog. Tu se vidi, kako iz malega raste veliko, kako se po podrobnem delu da mnogo spraviti skupaj. — 95 hranilnic je takih, ki imajo do 1,000.000 Din vlog. Te imajo skupaj 68,600.000 Din vlog. — 137 zadrug je takih, ki imajo do 5 milijonov Din vlog, v skupnem znesku 304,300.000 Din. — 13 zadrug ima do 10,000.000 Din vlog v skupni svoti 94 milijonov Din. — 8 zadrug ima do 50 milijonov

Din vlog, skupaj 133,300.000 Din. — Dve zadrugi imata do 100 milijonov vsaka, skupno 113 milijonov D, in dve nad 100 milijonov vsaka vlog, skupno 230,600.000 Din. Hranilnice v Sloveniji imajo skupaj 978,900.000 Din vlog. — Poleg teh zadružnih hranilnic imamo pa še regulativne, samoupravne hranilnice, občinske, okrajne, oblastne itd. V teh je okrog 624 milijonov D slovenskih prihrankov. — V bankah je težje dognati, koliko je vlog, vendar se računa vsaj okrog 700 milijonov. Skupaj torej imajo denarni zavodi Slovenije okrog 2.303,100.000 Din vlog. Nekatero vlogo so seveda dvakrat, oziroma celo trikrat naložene, tako da se računa pravih vlog, zbranega denarja, okrog 1.500,000.000 Din.

Kako varčujejo v posameznih okrajih?

Okraj Maribor levi breg ima okrog 118,500.000 Din vlog, Maribor desni breg 14,900.000 Din, Brežice 12 mil. Din, Laško 16,600.000 D, Dravograd 7,200.000 Din, Slovenjgradec 8 mil. 700.000 Din, Konjice 12,400.000 Din, Celje 126,700.000 Din, Ptuj 72,200.000 Din, Ljutomer 23,200.000 Din, Gornji grad 19,800.000 D, Šmarje 16,300.000 Din, Prekmurje 4,300.000 Din.

Seveda so to številke iz denarnih zavodov. Poydariti je treba, da ljudje nosijo denar tudi v druge okraje, posebno v mesta. — Splošno se opazja, da varčevanje raste, da se dviga število vlog. Temelj varčevanja, — stalna vrednost denarja, je podana. Kdor ima denar, ga ne hrani več doma, kjer ga lahko tat ukrade, kjer mu denar tudi ne nese obresti, ampak ga naloži v domačo hranilnico. S tem pomaga sebi, pomaga pa tudi svojemu sotrpinu, ki išče posojila v posojilnici in tako se po denarnem zadružništvu kmet sam sebi pomaga. Čim bolj se bo kmet držal svojih zadrug, tem boljše za kmetijski stan, tem boljše za Slovenijo!

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 450 D. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimpreje naročijo.

Listnica uredništva.

A. Weingerl, Sv. Jakob v Slov. gor.: Nam sedaj Poljšakov naslov ni znan, najbrže je v Celju. Pišite tja! — I v a n. T o m., Tezno: Vaš dopis o sirarnah smo odstopili Zadružni zvezi, Maribor, Aleksandrova c. 6, I. Prosimo, da se tja obrnete! — K. A., Koprivnica: Nam je prav žal, da ne moremo objaviti take reklame brezplačno! — G. W., Št. Ilj v Slov. gor.: Je sicer prijetno napisano, toda le še premalo izpiljeno. Za take prvence je bolj »Naš doma« kot »Slovenski Gospodar«, tam poizkusite! — »Gospodarski«, Petrovče: Ker vas nimamo v seznamu pri nas organiziranih društev, ne mormo objaviti prireditve. — Marija Reka: Prihodnjtš.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Župnijsko cerkev smo letos lepo prenovili. Zunanja lepota pa bi nič ne pomenila, ako bi bila v cerkvi praznota. Pa je ni! To bi videl lahko vsak na prvo nedeljo v oktobru, ko je nad 200 mož in fantov iz Apostolstva mož pristopilo k skupnemu sv. obhajilu. In pesem »Povsod Boga« je naše geslo! Srečna župnija, kjer možje in fantje to geslo izberejo! — Tako nam piše priprost, a dober mož iz tega kraja.

Hoče. Naša občina se v zadnjem času dokaj modernizira. Dobili smo namreč pred enim mesecem električno razsvetljavo po vasi. Za popotnike, ki morajo hoditi po cesti v slabem vremenu in v temni noči, je to zelo koristno, da kje ne zadene v kakšen telegrafičen drog ali pa ob plot. Zelja občanov pa je, da bi se napravila luč tudi še v drugih temnejših in potrebnih mestih. Ob enem pa opozarjamo vse nočne postopače, da pustijo električno napravo v miru, ker jih sicer čaka primerna kazen. — Pa še bolj napredni smo pri nas! V nekaj tednih bomo dobili vodovod v župnišče, v kaplanijo, v šolo in v druge hiše. Vodovod je namreč napeljan iz bližnjega hribčka, kjer stoji lepa vila »Mirni dom«. — Dne 17. t. m. se je poročil član orlovskega odseka brat Frangež Franjo z gdč. Lebe Zofko, članico orlovskega krožka v Hočah. V znamenje hvaležnosti za njegovo sodelovanje v društvu so ga sobrat Orli pri cerkvi v ta namen postavljenemu slavoloku sprejeli s primernim nagovorom. Ob priliki te gostije se je nabralo od veselih svatov 313 D za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Mlademu zakonskemu paru še ob tej priliki enkrat želimo obilo sreče in božjega blagoslova! — Niso samo vesele novice iz naše okolice. Nesreča je zadela posestnika in mlinarja g. Antona Vešnika v Zgornjih Hočah, ko je v noči od 20. na 21. t. m. neznana zločinska roka podtaknila ogenj v komaj poprejšnji dan dokončanem gospodarskem posloju. Na kraj nesreče je hitro prihitela domača požarna bramba iz Hoč.

Zanimivosti.

Kdo je iznašel »Zeppelin«? Zrakoplov »Zeppelin« slavi svojo zmago nad viharji morskega ozračja. Slavijo pa jo tudi inženjerji in z njimi slavi grof Zeppelin, ki je sicer že mrtev od leta 1924, a njegovo delo še živi. Pa so razkrili te dni, da je grof Zeppelin načrt za ta balon — kupil! In ga je kupil celo od vdove po nekem zagrebškem židu Schwarzu. Vsi ameriški listi pišejo sedaj o tem, kako je žid Schwarz iznašel načrt za zrakoplov, ga tudi poizkusil, vendar je — prehitro umrl, da bi ga bil spolnil. Vdova pa ga je prodala.

Zletel v smrt! Dne 17. t. m. se je na majhnem zrakoplovu dvignil v zrak angleški letalec Macdonald in hotel preleteti morje. Nihče mu ni verjel, da bo kaj takega počenjal, zato mu nihče ni odgovarjal. Ali on je zletel, zletel v smrt. Ribiči so poročali, da so slišali precej daleč na morju eksplozijo v zraku, nato pa videli plamen in padajoče ostanke preveč drznega letalca.

Med poroko — umrl. Ta čuden slučaj se je dogodil te dni v neki tirolski cerkvi v Inndu. Pri poročnem

oltarju je stal predsednik Kat. del. društva Schweninger s svojo nevesto. Ka ga je duhovnik vprašal, če želi stopiti s pričujočo nevesto v zakon, se je nenadoma zgrudil. Skušali so, da bi ga spravili k zavesti. Ni se posrečilo. Mož je ostal mrtev. Nevesta je od žalosti dobila živčni napad in se je v nezavesti zgrudila poleg mrtvega ženina. Schweninger je bil v ruskem ujetništvu, močno nervozen, imel je srčno napako, zadel ga je srčna kap.

Raka bodo zdravili z radijem. — Vsled Poljšakovega zdravljenja raka s posebnim mazilom, v katerem se je nahajal tudi svinec, je bil v Sloveniji in tudi preko mej velik halo! Pozneje so zdravniki priznali, da se na ta način zdravi rak po mnogih krajih, vendar zdravniki tega ne priporočajo. Posebna komisija Društva narodov pa sedaj preiskuje, kako bi se zdravil rak z radijem. Je podoben slučaj kot s Poljšakom. Bomo videli, kaj bodo tam znašli.

Ameriški producenti in — varčevanje. V Severni Ameriki so postavili spomenik varčnosti. Ob tej priliki je ameriški predsednik Coolidge govoril in dejal, da je Ameriko obogatilo samo — varčevanje.

Štiri obešene otroke so našli v neki poljski vasi pri Vilni. Otroci neke družine, stari od 4 do 14 let, so bili sami doma. Ko so se starši vrnili iz mesta, so našli vse štiri otroke po vrsti obešene. Kako se je zgodil ta grozen zločin, je še nepojasnjeno ostalo. Sumi se, da je najstarejši sin obesil svoje bratce in nato še sebe. V družini ni bilo verskega pouka in življenja.

Strah! Obraz umrlega — v oknu! Na Švedskem stoji grad Regnaholm. Na tem gradu je čudno okno. Po dnevih, ko solnce najlepše posveti na

grad, se prikaže na oknu obraz majorja Gyllenkropa, ki je umrl leta 1859. Ta prikazen se ponavlja že skozi desetletja. Zdaj so začeli to stvar preiskovati. Med narodom kroži vsepolno govoric o strahu. Dela se je lotil švedski učenjak Mohlin. Ta je ste klop na oknu preiskal in pravi, da ni prav nič čudnega. Rajni major je bil hrom in je cela leta presedel v tej sobi pri tem oknu. Solnčni žarki so se odbijali na njegovem obrazu in padali nazaj na šipo ter jo tako razjedli, da sedaj odseva obraz v njej, če sije solnce na njo. Seveda ljudje mu nočejo verjeti in se na široko izogibajo gradu.

Kakor domenjeno, se rušijo hiše po svetu. Polznani praški nesreči se rušijo hiše tudi v drugih krajih. V Vincenesu pri Parizu se je zrušila pretekli teden sedemnadstropna betonska stavba in pokopala pod seboj 30 zidarjev. Lastnik in graditelj hiše Italijan Provigni je že pred 14 dnevi opazil, da je zid razpokan, pa ga je s cementom zamazal. Ko se je zgodila nesreča, si je hotel vzeti življenje, a se mu ni posrečilo.

Gora se je podrla v Švici. Te dni se je odtrgal velik kos gore Arbino in se zakotalil v dolino. Povzročil je plaz, ki je zasul 14 gorskih koč in 4 cvetoča posestva.

Ladija se je potopila. Ob kitajskem obrežju se je potopila japonska vojna ladija. Samo štirje vojaki so se rešili, ostalo moštvo se je vse potopilo.

Morski roparji na delu. Angleška ladija, ki je vozila iz Indije na Kitajsko, je bila napadena po morskih roparjih, ki so bili dogovorjeni z delavci in mornarji na ladiji. Poveljnika oropane ladije so našli na ladiji privezanega. Umrl je od glada in obupa. Prazno ladijo so namreč pustili mirno plavati dalje.

Največji novi nebotičnik. Nebotičnik je hiša, ki se dotika neba, tako namreč izgledajo visoke ameriške hiše. V Newyorku so začeli zdaj graditi 68nadstropno hišo, ki bo 242 m visoka. Gotova bo leta 1930 in bode stala 14 milijonov dolarjev.

Osemurni delavnik — pri beračih! Tudi berači se organizirajo in sicer zaradi tega, da imajo tudi oni le 8-urni delavnik. Berači so najbolj strogo organizirani na Japonskem. Tam imajo posamezne organizacije določen »delokrog«. Strogo je prepisano, koliko sme katera organizacija imeti kruljavih in slepih, ker ti največ izprosijo. Do sedaj so imeli strogo predpisan osemurni delavnik. Vonih krajih, kjer se hitro naberači, se sme beračiti le samo tri ure na dan.

Po 300 letih odkrit zločin na 300 let starem truplu. V Parizu so našli neka okostja in dognali, da so 300 let stara. Na okostjih pa so spoznali — zastrupljenje, ki se je izvršilo pred 300 leti. Zdaj hočejo še tudi truplo španskega princa don Carlosa izkoptati, ker se trdi, da ga je njegov lastni oče zastrupil. Tudi to se je zgodilo pred 300 leti. Človeška sodba takih ljudi ne zadene, pač pa ne bodo ušli božji sodbi!

Otroci demonstrirajo — proti starišem! Te dni so bile v Rusiji velike demonstracije otrok onih starišev, ki so se udali pijači. V velikem sprevedu so otroci šli po mestu, z nasiljem in kričanjem izpraznili gostilne in nabili plakate: »Stariši, vaš dom je pri otrocih in ne pri tkoholu!« Po ulicah so nabili plakate: »Denar za otroke in ne za alkohol!« Policija je morala posredovati, da so demonstracije prenehale.

Vsega zdravilstva dr. Josip. Marcius zopet redno ordinira v Slov. Bistrici nasproti vojašnice. 1306

Veliki ilustrovani **GENIK**
doblite zastoj! Zahtevajte ga od Skladišča **Meinel in Herold**
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
R. LORGER Maribor št. 106
Violine od Din 95.-. Ročne harmonike od Din 85.-. Tamburice od Din 98.-. Gramofoni od 345.- dalje. 1286

Razpis.

Gradbeni odbor za gradbo ceste Sv. Jurij ob južni žel.—Rebre—Sv. Rupert—M. Dobje razpisuje mesto gradbenega delovodja za gradbo nove ceste Sv. Jurij—Rebre. Išče se prvovrstna moč, izvežbana v vseh gradbenih, zlasti tudi betonskih delih.

Kvalificirana spričevala in prošnje se vložijo najdalje do 25. oktobra 1928. Nastop službe takoj. 1287

Alojz Plausteiner, preds.

Deklica 14 do 16 let, ljubitljiva otrok, od kršč. starišev, se takoj sprejme k otrokom in se lahko tudi kuhati uč. V. Bratina, trgovec, Križevci pri Ljutomeru. 1301

Lep zaslužek nudimo prodajalcem in zastopnikom pri prodajanju neobhodno potrebnega predmeta na deželi. Ponudbe pod: »Rozmana, Maribor, poštni predal 2. 1262

Zelinate glave

kupi Lovrec, Maribor, dopolne velika zelena tabla z imenom Lovrec na Glavnem trgu v vrsti o-lja, popoldne: Slomškov trg 16. 1304

Pozor, živinorejci in nakupovalci živine! Žepne tehtnice za živino do 1000 kg teže razpošiljam po povzetju, izredno praktična. Naročila za enkrat pod »Tehtnica 80«, na upravo lista. Zastopniki rabat. 1296

Šivalni stroj Howe, v domem stanju, se proda za 600 Din. Valentin Gumzej, Laporje. 1289

Dva še malo rabljena živalna stroja za čevljarje poceni na prodaj pri vdovi Ottiliji Sluga, Sp. Hajdin 113, Ptuj. 1293

Vinski sodi, dobro ohranjeni, se prodajo. Naslov pove uprava lista. 1272

Enoletni bik marijahof, pasme se proda: Limbuš št. 28. 1292

Proda se čisto nov krasno izdelan močan sod. Drži 3½ polovnjaka. Za naslov se izve u upravi lista. 1305

Nagrobne spomenike vsa ke vrste se dobi pri: F. Kobanu, Račje-Fram, tel. št. 6. 1281

Čevljarški cilindri stroj se po ceni proda: Maribor, Pobrežka 9. 1299

Službo kot cerkovnik, ki zna tudi orgljati, išče Al. Ker, Razvanje, p. Hoče. 1295

Drevesničar dobi delo pri čiščenju sadnega drevja: Franc Kupnik, Podplat. 1300

Nadarbinska viničarija stolne župnije v Kamnici blizu cerkve išče viničarja, 4 delovne moči, do 1. novembra 1928. 1283

Oskrbnik s 4 delavskimi močmi se išče. Vpraša se pri Drago Kopič, Maribor, Aleksandrova 77. 1255

Starejši hlapec za krave in vole se takoj sprejme: Limbuš 28. 1291

Sprejme se raznašalec kruha (gajšic). Vpraša se pri Josipu Berlinger, pekarna, Vurberk. Tamkaj se tudi sprejme pekovski učenec, dobi hrano, stanovanje in obleko, učna doba tri leta. 1284

Starejša ženska, pri otrokih vajena, opravlja tudi domača dela, išče službo. Marija Weiss, Maribor, glavno pošto ležeče. 1303

Učenec se sprejme v mizarstvu Mlinska ulica 11, Maribor. 1308

Iščem oženjenega viničarja, ne čez 40 let starega, ki razume gospodarstvo. Ponudb na: Greta Jellachich, Zagreb, Pivarska ulica 22. 1307

Lepo posestvo v Dolgi gori, občina Ponikva, ki meri 14 oralov in to šest oralov gozda, a ostalo pa sadonosnik, njive in travnik se proda s celim inventarjem za 70.000 Din. Natančnejša pojasnila glede tega posestva bode dajal Ivan Kovač, posestnik v Dolgi gori št. 26, občina Ponikva ob južni železnici. 1314